

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І
ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних
технологій**

Кафедра фінансів та банківської справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

«31» травня

О. В. Яріш
2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства»
освітня програма «Фінанси і кредит»
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузь знань 07 Управління та адміністрування
ступінь вищої освіти бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри фінансів та банківської справи
Протокол від «31» травня 2021 року № 11.

Полтава 2021

**Укладач: Сидоренко-Мельник Ганна Миколаївна, доцент
кафедри фінансів та банківської справи, к.е.н., доцент**

ПОГОДЖЕНО:

**Гарант освітньої програми «Фінанси і кредит» спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування» ступеня
бакалавра**

С. П. Прасолова

« 31 » 05

2021 року

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	26
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	29
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни...	32

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни Основи оцінки вартості підприємства

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Основи фінансів, Інвестування, Методика пошуку та обробки інформації у сфері фінансів. <i>Постреквізити:</i> Фінансовий ринок та фінансові інститути, Оцінка вартості нерухомості, Фінансовий аналіз, Корпоративні фінанси, Фінанси підприємств.	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни: <i>обов'язкова навчальна дисципліна циклу професійної та практичної підготовки</i>		
Курс/семестр вивчення	4 / 7 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3 / 2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: 90 загальна кількість:		
16 - лекції;		
20 - практичні заняття;		
54 - самостійна робота;		
ПМК - вид підсумкового контролю.		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: 150 загальна кількість:		
4 - лекції;		
2 - практичні заняття;		
144 - самостійна робота;		
Іспит - вид підсумкового контролю.		

Розділ 2.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи спеціальних теоретичних знань щодо оцінки вартості підприємств та організацій різних форм власності та професійних компетентностей щодо збору, обробки, аналізу інформації, яка використовується для здійснення оцінки об'єктів.

Завдання вивчення дисципліни полягає в розкритті концептуальних основ оціночної діяльності за допомогою основних підходів оцінки : доходного, витратного, порівняльного (аналогового). Вивчення дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства» надасть змогу студентам поглибити знання щодо впливу ринкових факторів на вартість підприємства та забезпечити розуміння дії механізму управління вартістю підприємства.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (загальні (ЗК 1) ..., спеціальні (СК 1))	Програмні результати навчання (ПР 1, ПР 2...)
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
ЗК10. Здатність працювати у команді.	ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
СК10. Здатність визначати,	ПР19. Виявляти навички

обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них.	самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
--	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Теорія оцінки та її генезис. Основні поняття, цілі та принципи оцінки підприємства.

Класична макроекономіка та підприємницька концепція оцінки. Основні етапи формування методологічних основ оцінки. Необхідність і значення оціночної діяльності в ринковій економіці. Основні проблеми та тенденції розвитку оціночної діяльності в Україні та за кордоном.

Основні цілі оцінки. Види вартості, що використовуються при здійсненні оцінки підприємства та його майна. Взаємозв'язок цілей оцінки, видів вартості, об'єктів оцінки.

Основні принципи оцінки. Принципи, що ґрунтуються на уяві власника. Принципи, пов'язані з експлуатацією об'єкта оцінки. Принципи, обумовлені дією ринкового середовища.

Підприємство і бізнес як об'єкт оцінки.

Тема 2 Основи нормативно-правової бази процесу оцінки вартості підприємства

Правові основи проведення процесу оцінки. Зарубіжний досвід формування правової бази оцінки. Законодавство, стандарти оціночної діяльності за кордоном, європейські сертифікати оцінки та кодекс оцінювача.

Основи Української нормативно-правової бази оціночної діяльності. Юридичний статус оцінки. Особливості придбання та припинення права власності на об'єкт оцінки.

Закон про оціночну діяльність в Україні, стандарти оціночної діяльності, що є обов'язковими до використання суб'єктами оціночної діяльності.

Тема 3. Інформаційне забезпечення процесу оцінки вартості підприємства. Регламентація діяльності експертів-оцінювачів вартості підприємства.

Система інформації при здійсненні процесу оцінки. Підготовчі процедури забезпечення якісного процесу оцінки (нормалізація бухгалтерської звітності, інфляційне корегування, розрахунок відносних показників діяльності підприємства у процесі оцінки). Інформаційна інфраструктура процесу оцінки. Основні етапи процесу оцінки (ідентифікація проблеми, попередній огляд об'єкта оцінки, збір та аналіз інформації, аналіз кон'юнктури галузі, у якій функціонує об'єкт оцінки). Процедура укладання договору. Основні його розділи, права та обов'язки сторін.

Об'єкти та суб'єкти процесу оцінки. Набуття права на заняття оціночною діяльністю відповідно до законодавства України. Організація та порядок ліцензування оціночної діяльності. Професійна підготовка оцінювачів. Державний реєстр оцінювачів. Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності. Права та обов'язки експерта – оцінювача, вимоги щодо виконання оціночних робіт. Порядок здійснення контролю за виконанням ліцензійних вимог та умов юридичними особами та індивідуальними підприємцями. Практика та регулювання оціночної діяльності за кордоном.

МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 4. Основні підходи та методи оцінки вартості підприємства

Економічна сутність доходного підходу оцінки об'єктів власності. Місце доходного підходу при здійсненні оцінки об'єктів. Особливості використання фінансової інформації при використанні доходного підходу оцінки.

Характеристика основних методів доходного підходу: дисконтування грошових потоків, капіталізації прибутку. Економічний зміст зазначених методів. Поняття і визначення ставки дисконтування. Особливості розрахунку поточної вартості грошових потоків в прогностичний та пост прогностичний періоди.

Економічний зміст методів витратного підходу оцінки об'єктів. Особливості використання витратного підходу при оцінці різних об'єктів власності.

Методи витратного підходу, особливості їх використання для оцінки підприємств. Загальна характеристика методів чистих активів та ліквідаційної вартості.

Загальна характеристика порівняльного підходу. Умови його використання при оцінці підприємств. Інформаційно-правова база і особливості фінансового аналізу при використанні порівняльного підходу.

Характеристика основних методів: ринку капіталів, парних продаж, галузевих коефіцієнтів. Специфіка методів, алгоритм розрахунку ринкової вартості об'єкта оцінки.

Тема 5. Методичні основи оцінки ринкової вартості нерухомого майна

Теоретичне обґрунтування визначення вартості об'єктів нерухомого майна за допомогою витратного підходу.

Характеристика методів дохідного підходу для визначення вартості об'єктів нерухомого майна.

Характеристика методів порівняльного (аналогового) підходу при визначенні вартості нерухомого майна.

Визначення загальної вартості об'єкта нерухомого майна з урахуванням понижуючих та підвищуючих коефіцієнтів.

Тема 6. Методичні основи оцінки ринкової вартості рухомого майна

Використання методів витратного підходу при визначенні вартості об'єктів рухомого майна.

Обґрунтування вибору методів дохідного підходу для визначення вартості об'єктів рухомого майна.

Застосування порівняльного (аналогового) підходу при визначенні вартості рухомого майна.

Визначення загальної вартості об'єкта оцінки рухомого майна з урахуванням понижуючих та підвищуючих коефіцієнтів.

Тема 7. Методичні основи оцінки фінансових активів та зобов'язань підприємства

Обґрунтування необхідності використання підходів та методів при оцінці фінансових активів та зобов'язань підприємства.

Фінансові активи підприємства, їх класифікація, склад, структура. Характеристика факторів, що впливають на вартість підприємства (бізнесу). Цінні папери, як об'єкт оцінки. Інформація, що використовується для оцінки цінних паперів. Порядок оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості.

Тема 8. Особливості оцінки різних видів об'єктів залежно від функціонального призначення та особливостей підприємства

Застосування трьох основних підходів при визначенні вартості підприємства: витратного, порівняльного (ринкового) та прибуткового. Особливості витратного підходу. Особливості порівняльного підходу. Особливості дохідного підходу.

Особливості оцінки комерційної нерухомості (офісів, готелів, торгових приміщень). Оцінка інвестиційних проектів, культурних цінностей. Особливості оцінки житлової нерухомості.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни Основи оцінки вартості підприємства для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА					
<p>Тема 1. Теорія оцінки. Основні поняття, цілі та принципи оцінки підприємства. Лекція 1. 1. Необхідність і значення оціночної діяльності в ринковій економіці. 2. Об'єкти та суб'єкти процесу оцінки. 3. Основні види вартості та цілі оцінки бізнесу. 4. Основні принципи оцінки.</p>	2 2	<p>Тема 1. Теорія оцінки. Основні поняття, цілі та принципи оцінки підприємства. Практичне заняття 1. 1. Характеристика концепцій оцінки. 2. Змістовне наповнення основних етапів формування методологічних основ оцінки. 3. Сутність та призначення оціночної діяльності в умовах ринку. Практичне заняття 2. 1. Характеристика об'єктів та суб'єктів процесу оцінки. 2. Види вартості та цілі</p>	4 2 2	<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 1 дистанційного курсу. Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань: 1. Генезис теорії оцінки. 2. Методологічні аспекти оціночної діяльності. 3. Необхідність і значення оціночної діяльності в ринковій економіці. 4. Основні проблеми та тенденції розвитку оціночної діяльності в Україні. 5. Визначення мети оцінки та її взаємозв'язок з вартістю об'єкта оцінки.</p>	6

		оцінки бізнесу. 3. Класифікація принципів оцінки.		Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	
Тема 2. Основи нормативно-правової бази процесу оцінки вартості підприємства. Лекція 2. 1. Зарубіжний досвід формування нормативно-правової бази оцінки. 2. Основи Української нормативно-правової бази оціночної діяльності. 3. Основні напрями регулювання оціночної діяльності в Україні та етапи процесу оцінки.	2 2	Тема 2. Основи нормативно-правової бази процесу оцінки підприємства. Практичне заняття 3. 1. Огляд зарубіжжя у формуванні нормативно-правової бази оцінки. 2. Нормативно-правова база оціночної діяльності в Україні. 3. Напрями регулювання оціночної діяльності в Україні. 4. Характеристика етапів процесу оцінки.	2 2	Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 2 дистанційного курсу Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Законодавче регулювання оціночної діяльності за кордоном (вибрати країну). 2. Міжнародні стандарти оціночної діяльності. 3. Європейські сертифікати оцінки та кодекс оцінювача. 4. Права та обов'язки експерта – оцінювача, вимоги щодо виконання оціночних робіт. 5. Удосконалення регулювання оціночної діяльності в Україні. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	4
Тема 3. Інформаційне забезпечення процесу	2	Тема 3. Інформаційне забезпечення процесу оцінки	4	Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю	6

МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

<p>Тема 4. Основні підходи та методи оцінки вартості підприємства. Лекція 4. 1. Загальна характеристика основних підходів оцінки підприємств 2. Сутність основних методів дохідного підходу. 3. Економічний зміст методів витратного підходу оцінки підприємств. 4. Загальна характеристика методів порівняльного підходу. 5. Співставлення результатів, отриманих за допомогою різних підходів оцінки.</p>	<p align="center">2</p> <p align="center">2</p>	<p>Тема 4. Основні підходи та методи оцінки вартості підприємства. Практичне заняття 6. 1. Характеристика переваг та недоліків основних підходів оцінки підприємств 2. Основні методи дохідного підходу. 3. Методи витратного підходу оцінки підприємств. 4. Методи порівняльного підходу. 5. Ув'язування та приведення до співставного вигляду результатів, отриманих за допомогою різних підходів оцінки.</p>	<p align="center">2</p> <p align="center">2</p>	<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 4 дистанційного курсу. Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Теоретичні аспекти оціночної діяльності. 2. Формування методологічної бази оціночної діяльності. 3. Проблеми підбору підприємств – аналогів на вітчизняному ринку оцінки об'єктів. 4. Зарубіжний досвід використання основних методів оцінки підприємств при здійсненні оціночної діяльності. 5. Основні етапи та порядок проведення процесу оцінки 6. Особливості оцінки великих підприємств. 7. Порядок оцінки державних підприємств. 8. Зарубіжний досвід формування обліково -</p>	<p align="center">4</p>
---	---	---	---	--	--------------------------------

				аналітичного забезпечення процесу оцінки. 9. Досвід вітчизняного ринку оціночної діяльності щодо визначення різних видів вартості об'єктів. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	
Тема 5. Методичні основи оцінки ринкової вартості нерухомого майна. Лекція 5. 1. Основні види вартості, що використовуються в оцінки нерухомості. 2. Порядок оцінки нерухомості з використанням методів порівняльного підходу. 3. Використання методів дохідного підходу при оцінці об'єктів нерухомого майна. 4. Використання витратного підходу до оцінки об'єктів нерухомості.	2 2	Тема 5. Методичні основи оцінки ринкової вартості нерухомого майна. Практичне заняття 7. 1. Економічний зміст нерухомості, її класифікація. 2. Види вартості, що використовуються в оцінки нерухомості. 3. Методичні засади оцінки нерухомості з використанням методів порівняльного підходу. 4. Методика застосування дохідного підходу при оцінці об'єктів нерухомого майна. 5. Витратний підхід до оцінки об'єктів нерухомості:	2 2	Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 5 дистанційного курсу. Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Проблеми оцінки цілісних майнових комплексів. 2. Особливості оцінки при проведенні приватизації об'єктів. 3. Особливості оцінки майна підприємств різних галузей. 4. Необхідність оцінки історичних та унікальних об'єктів нерухомого майна. 5. Порядок визначення вартості об'єктів рухомого и нерухомого майна в залежності від мети	4

		сутність та основні методи.		оцінки. 6. Зарубіжний досвід оцінки об'єктів нерухомості. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	
Тема 6. Методичні основи оцінки ринкової вартості рухомого майна. Лекція 6. 1. Загальні аспекти та особливості оцінки рухомого майна. 2. Види вартості, що використовуються при оцінці рухомого майна. 3. Характеристика основних та методів оцінки рухомого майна.	2 2	Тема 6. Методичні основи оцінки ринкової вартості рухомого майна. Практичне заняття 8. 1. Економічний зміст рухомого майна, його класифікація. 2. Види вартості, що використовуються в оцінці рухомого майна . 3. Методичні засади оцінки рухомого майна з використанням методів порівняльного підходу. 4. Методика застосування дохідного підходу при оцінці об'єктів рухомого майна . 5. Витратний підхід до оцінки об'єктів рухомого майна : сутність та основні методи.	2 2	Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 6 дистанційного курсу. Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Особливості оцінки рухомого майна підприємств різних галузей. 2. Необхідність оцінки історичних та унікальних об'єктів нерухомого майна. 3. Порядок визначення вартості об'єктів рухомого майна залежно від мети оцінки. 4. Зарубіжний досвід оцінки об'єктів рухомого майна. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	4

<p>Тема 7. Методичні основи оцінки фінансових активів та зобов'язань підприємства. Лекція 7.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика нематеріальних активів, як об'єктів оцінки. 2. Оцінка ринкової вартості акцій. 3. Оцінка ринкової вартості облігацій. 4. Оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості. 	<p>2</p> <p>2</p>	<p>Тема 7. Методичні основи оцінки фінансових активів та зобов'язань підприємства. Практичне заняття 9.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика нематеріальних активів та об'єктів інтелектуальної власності, як об'єктів оцінки. 2. Методичне забезпечення оцінки нематеріальних активів та об'єктів інтелектуальної власності. 3. Оцінка ринкової вартості акцій та облігацій. 4. Оцінка заборгованості підприємства, методи її проведення. 	<p>2</p> <p>2</p>	<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 7 дистанційного курсу.</p> <p>Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості оцінки нематеріальних активів. 2. Порядок оцінки дебіторської заборгованості. 3. Цінні папери, як об'єкт оцінки. 4. Взаємозв'язок ринкової вартості цінних паперів та їх ринкової ціни. 5. Визначення ринкової вартості облігацій. 6. Зарубіжний досвід оцінки фінансових активів. <p>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p>	<p>4</p>
<p>Тема 8. Особливості оцінки різних видів об'єктів залежно від функціонального призначення та</p>	<p>2</p>	<p>Тема 8. Особливості оцінки різних видів об'єктів залежно від функціонального призначення та</p>	<p>2</p>	<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 8 дистанційного курсу.</p> <p>Тематика індивідуальних аналітичних</p>	<p>4</p>

<p>особливостей підприємства. Лекція 8. 1. Оцінка в системі концепції управління вартістю підприємства(бізнесу). 2. Потенціал підприємства як об'єкт оцінки. 3. Мета, види та форми реструктуризації підприємства. 4. Оцінка ринкової вартості підприємства при реструктуризації.</p>	2	<p>особливостей підприємства. Практичне заняття 10. 1. Економічний зміст концепції управління вартістю підприємства(бізнесу). 2. Характеристика потенціалу підприємства як об'єкт оцінки. 3. Сутність та завдання реструктуризації підприємства, її форми та види. 4. Оцінка ринкової вартості підприємства при реструктуризації.</p>	2	<p>навчально-дослідних завдань 1. Становлення вітчизняного ринку оцінки інвестицій. 2. Зарубіжний досвід оцінки діючих підприємств. 3. Використання інноваційних технологій в процесі оцінки. 4. Характеристика факторів, що впливають на процес реструктуризації підприємств. 5. Місце і роль оцінки в системі антикризового управління вартістю підприємства. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p>	
Разом модуль 2.	10		10		20
Разом	16		20		36

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни Основи оцінки вартості підприємства для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА					
<p>Тема 1. Теорія оцінки. Основні поняття, цілі та принципи оцінки підприємства. Лекція 1. 5. Необхідність і значення оціночної діяльності в ринковій економіці. 6. Об'єкти та суб'єкти процесу оцінки. 7. Основні види вартості та цілі оцінки бізнесу. 8. Основні принципи оцінки.</p>	2 2			<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 1 дистанційного курсу.</p> <p>Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генезис теорії оцінки. 2. Методологічні аспекти оціночної діяльності. 3. Необхідність і значення оціночної діяльності в ринковій економіці. 4. Основні проблеми та тенденції розвитку оціночної діяльності в Україні. 5. Визначення мети оцінки та її взаємозв'язок з вартістю об'єкта оцінки. 	2

				Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	
<p>Тема 2. Основи нормативно-правової бази процесу оцінки вартості підприємства.</p> <p>1. Зарубіжний досвід формування нормативно-правової бази оцінки.</p> <p>2. Основи Української нормативно-правової бази оціночної діяльності.</p> <p>3. Основні напрями регулювання оціночної діяльності в Україні та етапи процесу оцінки.</p>				<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 2 дистанційного курсу Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавче регулювання оціночної діяльності за кордоном (вибрати країну). 2. Міжнародні стандарти оціночної діяльності. 3. Європейські сертифікати оцінки та кодекс оцінювача. 4. Права та обов'язки експерта – оцінювача, вимоги щодо виконання оціночних робіт. 5. Визначення мети оцінки та її взаємозв'язок з вартістю об'єкта оцінки. <p>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p>	
<p>Тема 3. Інформаційне забезпечення процесу</p>				<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю</p>	

<p>оцінки вартості підприємства. Регламентация діяльності експертів-оцінювачів вартості підприємства. 1. Система інформації при здійсненні процесу оцінки 2. Підготовчі процедури забезпечення якісного процесу оцінки 3. Інформаційна інфраструктура процесу оцінки 4. Регламентация діяльності експертів-оцінювачів вартості підприємства</p>			<p>до теми 3 дистанційного курсу. Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Розвиток оціночної діяльності в Україні. 2. Особливості оціночної діяльності в сучасних умовах господарювання. 3. Система інформаційного забезпечення процесу оцінки в умовах ринку та проблеми її формування. 4. Організація інформаційного забезпечення процесу оцінки та порядок формування звіту про оцінку. 5. Організація інформаційного забезпечення процесу оцінювання потенціалу підприємства. 6. Організація інформаційного забезпечення процесу оцінки виробничих підприємств. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p>	
<p>Разом модуль 1.</p>	<p>2</p>			<p>2</p>

МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

<p>Тема 4. Основні підходи та методи оцінки вартості підприємства. Лекція 2. 1. Загальна характеристика основних підходів оцінки підприємств 2. Сутність основних методів дохідного підходу. 3. Економічний зміст методів витратного підходу оцінки підприємств. 4. Загальна характеристика методів порівняльного підходу. 5. Співставлення результатів, отриманих за допомогою різних підходів оцінки.</p>	<p align="center">2</p> <p align="center">2</p>		<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 4 дистанційного курсу. Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Теоретичні аспекти оціночної діяльності. 2. Формування методологічної бази оціночної діяльності. 3. Проблеми підбору підприємств – аналогів на вітчизняному ринку оцінки об'єктів. 4. Зарубіжний досвід використання основних методів оцінки підприємств при здійсненні оціночної діяльності. 5. Основні етапи та порядок проведення процесу оцінки 6. Особливості оцінки великих підприємств. 7. Порядок оцінки державних підприємств. 8. Зарубіжний досвід формування обліково -</p>	<p align="center">2</p>
---	---	--	--	-------------------------

				аналітичного забезпечення процесу оцінки. 9. Досвід вітчизняного ринку оціночної діяльності щодо визначення різних видів вартості об'єктів. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	
Тема 5. Методичні основи оцінки ринкової вартості нерухомого майна. 1. Основні види вартості, що використовуються в оцінки нерухомості. 2. Порядок оцінки нерухомості з використанням методів порівняльного підходу. 3. Використання методів дохідного підходу при оцінці об'єктів нерухомого майна. 4. Використання витратного підходу до оцінки об'єктів нерухомості.		Тема 5. Методичні основи оцінки ринкової вартості нерухомого майна. Практичне заняття 1. 1. Економічний зміст нерухомості, її класифікація. 2. Види вартості, що використовуються в оцінки нерухомості. 3. Методичні засади оцінки нерухомості з використанням методів порівняльного підходу. 4. Методика застосування дохідного підходу при оцінці об'єктів нерухомого майна. Витратний підхід до оцінки об'єктів нерухомості: сутність	2 2	Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 5 дистанційного курсу. Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Проблеми оцінки цілісних майнових комплексів. 2. Особливості оцінки при проведенні приватизації об'єктів. 3. Особливості оцінки майна підприємств різних галузей. 4. Необхідність оцінки історичних та унікальних об'єктів нерухомого майна. 5. Порядок визначення вартості об'єктів рухомого и нерухомого майна в залежності від мети	2

		та основні методи.		оцінки. 6. Зарубіжний досвід оцінки об'єктів нерухомості. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	
Тема 6. Методичні основи оцінки ринкової вартості рухомого майна. 1. Загальні аспекти та особливості оцінки рухомого майна. 2. Види вартості, що використовуються при оцінці рухомого майна. 3. Характеристика основних та методів оцінки рухомого майна.				Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 6 дистанційного курсу. Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Особливості оцінки рухомого майна підприємств різних галузей. 2. Необхідність оцінки історичних та унікальних об'єктів нерухомого майна. 3. Порядок визначення вартості об'єктів рухомого майна залежно від мети оцінки. 4. Зарубіжний досвід оцінки об'єктів рухомого майна. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.	
Тема 7. Методичні основи				Виконати завдання для	

<p>оцінки фінансових активів та зобов'язань підприємства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика нематеріальних активів, як об'єктів оцінки. 2. Оцінка ринкової вартості акцій. 3. Оцінка ринкової вартості облігацій. 4. Оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості. 			<p>самопідготовки та самоконтролю до теми 7 дистанційного курсу.</p> <p>Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості оцінки нематеріальних активів. 2. Порядок оцінки дебіторської заборгованості. 3. Цінні папери, як об'єкт оцінки. 4. Взаємозв'язок ринкової вартості цінних паперів та їх ринкової ціни. 5. Визначення ринкової вартості облігацій. 6. Зарубіжний досвід оцінки фінансових активів. <p>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p>	
<p>Тема 8. Особливості оцінки різних видів об'єктів залежно від функціонального призначення та особливостей</p>			<p>Виконати завдання для самопідготовки та самоконтролю до теми 8 дистанційного курсу.</p> <p>Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань</p>	

<p>підприємства. 5. Оцінка в системі концепції управління вартістю підприємства(бізнесу). 6. Потенціал підприємства як об'єкт оцінки. 7. Мета, види та форми реструктуризації підприємства. 8. Оцінка ринкової вартості підприємства при реструктуризації.</p>			<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення вітчизняного ринку оцінки інвестицій. 2. Зарубіжний досвід оцінки діючих підприємств. 3. Використання інноваційних технологій в процесі оцінки. 4. Характеристика факторів, що впливають на процес реструктуризації підприємств. 5. Місце і роль оцінки в системі антикризового управління вартістю підприємства. <p>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p>	
Разом модуль 2.	2		2	4
Разом	4		2	6

Розділ 5.

Система оцінювання знань студентів

Денна форма навчання

Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок.

Оцінювання знань студентів при виконанні поточних модульних робіт (поточний модульний контроль) здійснюється за 100-бальною шкалою. Так як робочим навчальним планом при вивченні матеріалу навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства» передбачено виконання двох поточних модульних робіт, то загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:

$$(M_1+M_2)/2, \quad (1)$$

де M_1 , M_2 – оцінки у балах, одержані студентом за виконання поточної модульної роботи 1 та поточної модульної роботи 2, відповідно.

З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки додаються бали – коефіцієнт мотивації (10 % від загальної підсумкової оцінки). Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і робочою навчальною програмою з навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства» незалежно від результатів виконання.

Підсумкове оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства» здійснюється у формі ПМК (таблиця 5.1).

Таблиця 5.1 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни Основи оцінки вартості підприємства

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3). Відвідування занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу практичних занять (3 бали); виконання навчальних завдань (6 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (3 бали); тестування (12 балів); поточна модульна робота (10 балів) .	40
Модуль 2 (теми 4-8). Відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу практичних занять (5	60

балів); виконання навчальних завдань (10 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (5 балів); тестування (20 балів); поточна модульна робота (10 балів).	
Поточне оцінювання	100
Разом	100

Заочна форма навчання

Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок.

Оцінювання знань студентів при виконанні поточних модульних робіт (поточний модульний контроль) здійснюється за 100-бальною шкалою. Так як робочим навчальним планом при вивченні матеріалу навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства» передбачено виконання двох поточних модульних робіт, то загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:

$$(M_1 + M_2) / 2, \quad (2)$$

де M_1 , M_2 – оцінки у балах, одержані студентом за виконання поточної модульної роботи 1 та поточної модульної роботи 2, відповідно.

З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки додаються бали – коефіцієнт мотивації (10 % від загальної підсумкової оцінки). Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і робочою навчальною програмою з навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства» незалежно від результатів виконання.

Підсумкове оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства» заочної форми навчання здійснюється у формі екзамену.

Розподіл 100 балів за формами контролю здійснюється з використанням коефіцієнтів співвідношення балів за поточну успішність і здачу екзамену, які, відповідно, становлять 0,6 і 0,4, тобто максимальна оцінка за поточну успішність не може перевищувати 60 балів, а за здачу екзамену – 40 балів (таблиця 5.2).

Таблиця 5.2 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни Основи оцінки вартості підприємства

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3). Відвідування занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу практичних занять (2 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); доповіді з рефератами та їх обговорення (2 бали); тестування (2 бали); поточна модульна робота (10 балів).	25
Модуль 2 (теми 4-8) Відвідування занять (3 бали); захист домашнього завдання (5 бали); обговорення матеріалу практичних занять (5 бали); виконання навчальних завдань (5 бали); доповіді з рефератами та їх обговорення (2 бали); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів).	35
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни Основи оцінки вартості підприємства

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні:

1. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 12.07.01 №2658-III / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрана.
2. Національний стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» [Електронний ресурс]: затверджений постановою Кабінету Міністрів від 10.09.2003 №1440 / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1440-2003-p – Назва з екрана.
3. Національний стандарт № 2 «Оцінка нерухомого майна» [Електронний ресурс]: затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 №1440/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1440-2003-p – Назва з екрана.
4. Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» [Електронний ресурс] затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. N 1185 Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1185-2007-p – Назва з екрана.

5. Про затвердження методики оцінки майна [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.12.2003р. №1891 Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст дані. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua /pls/webproc34?id. – Назва з екрана.
6. Асаул А. С. Економіка нерухомості / А. С. Асаул, І. А. Брижань, В. Я. Чевганова. – Київ : «Лібра», 2004. – 304 с.
7. Гавва В. Н. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: навч. посібник / В. Н. Гавва. – Київ : Центр навчальної літ-ри, 2004. – 224 с.
8. Маркус Я. Посібник з оцінки бізнесу в Україні : навч. пос. для вищих навч. закл. / Я. Маркус. – Київ : Міленіум, 2002. – 320 с.
9. Коупленд Том, Колер Тим, Мурін Джек Стоимость компаний : оценка и управление // Пер. с англ. Москва : ЗАО «Олимп-бизнес», 1999. - 576.
10. Круш П. В. Оцінка бізнесу. / П. В. Круш, С. В. Поліщук. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. - 264 с.
11. Міжнародні стандарти оцінки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osenchik.ru/docs/467.html>. – Назва з екрана.
12. Оценка бизнеса / Под ред. проф. А. Г. Грязновой, проф. М. А. Федотовой. – Москва : Финансы и статистика, 2003. - 512 с.
13. Оцінка бізнесу та нерухомості: навч. посібник / [В. Р. Кучеренко, Я. П. Квач, Н. В. Сментина та ін.]. – Київ : Центр учбової літ-ри, 2009. – 200 с.
14. Платонов Б.О. Основи оціночної діяльності : підручник / Б.О. Платонов. – Київ : НАКККіМ, 2013. – 227 с.
15. Ринок нерухомості : навч. посібник / [А.М. Асаул, В.І. Павлов, І.І. Пилипенко, Н.В. Павліха, І.В. Кривов'язюк]. – Київ : Кондор, 2006. – 336 с.

Додаткові джерела:

16. Бачинская О. М. Подходы к определению стоимости предприятия / О. М. Бачинская // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2011. – № 4. – С. 99–102.
17. Брезицька О. В. Сучасні методичні підходи до оцінки вартості підприємства / О. В. Брезицька // Економіка, фінанси, право. – 2010. – № 1. – С. 3–8.
18. Есипов В. Е. Оценка бизнеса : учебник [В. Е. Есипов, Г. А. Маховикова, В. В. Теренова]. – Санкт Петербург : Питер, 2008. – 464 с.
19. Єфремова Л. В. Особливості використання методичних підходів з оцінки при визначенні ринкової вартості підприємства / Л. В. Єфремова, Н. М. Алейнікова // Київ : Бізнес інформ, 2013. – С. 284–288.
20. Індутний В.В. Оцінка пам'яток культури : навч. посібник / В. В. Індутний, С. В. Моляр – Київ : СПД, 2009. – 537 с.
21. Лелюк Д. В. Сучасні проблеми адаптації альтернативних моделей оцінки вартості українських підприємств / Д. В. Лелюк // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства – Харків : НТУ «ХП». – 2013. – №7(981). – С. 71–77.
22. Оценка стоимости предприятия (бизнеса) : учебник [А. Г. Грязнова, М. А. Федотова, М. А. Эскиндаров, Т. В. Тазикина, Е. Н. Иванова, О. Н. Щербакова]. — Москва : ИНТЕРРЕКЛАМА, 2003. — 544 с.
23. Ловінська Л. Г. Оцінка в бухгалтерському обліку : монографія / Л. Г. Словінська. – Київ : вид-во КНЕУ, 2006. – 256 с.

Розділ 7.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійні презентації з використанням Power Point.

Дистанційний курс на платформі Moodle.

Тестовий контроль із застосуванням програми Open test.

Програмні продукти: «Project expert 7.19» (доступний в ПУЕТ);

БЕСТ-Ф; модуль «Фінанси підприємств» системи «Галактика»;
«Audit Expert 3.0»; «Альт-Финансы 1.5».